
DEL 3 TÄTORTERNA OCH LANDSBYGDEN

Inledning

Nybro kommun har en levande landsbygd med ett stort antal byar och mindre orter som erbjuder rymliga boendemiljöer i natursköna lägen. Drygt 20 % av kommunens befolkning är bosatta på landsbygden. Cirka 17 % bor i de mindre tätorterna. De flesta av kommunens mindre tätorter har byggklara tomter men endast ett fåtal nya bostadshus har tillkommit på senare år. Ett tillskott av attraktiva marklägenheter i tätorter med basservice i form av skola och butik skulle kunna stimulera flyttkedjor som i sin tur skulle kunna betyda att servicenivån kan behållas. Seniorer som vill bo kvar på orten kan få ett bekvämare boende i markplanet. Samtidigt kan de stora bostadshusen fyllas med barnfamiljer. Kommunen bör även fortsätta att aktivt arbeta med inflyttarprojekt för att befolka de obebodda husen.

De som flyttar till landsbygden eller de mindre tätorterna gör det ofta av livsstilsskäl. Ett rymligare boende till ett bra pris med närhet till naturen lockar både unga barnfamiljer och medelålders individer. De landsbygdsområden som är tätortsnära och har bra pendlingsmöjligheter är mest attraktiva för permanentboende. Landsbygd längre bort från tätorterna lockar istället till ett fritidsboende för exempelvis människor från våra sydliga grannländer. Möjligheten till bredbandsuppkoppling och mobiltelefoni på landsbygden underlättar för fler att bo längre bort från tätorterna.

Ny bebyggelse

Ny bebyggelse på landsbygden lokaliseras företrädesvis till byar och befintliga bebyggelsegrupper och utformas med stor hänsyn till landskapsbilden och byggnadstraditionen inom området. Tomterna kan med fördel vara större än i staden. För all nybyggnation, både i staden och på landet, gäller kraven på kvalitet, karaktär och bevarad lokal särprägel. Varje tätort och by ska vara sin egen norm och utvecklas utifrån sin egen historia och specifika förutsättningar. Mindre av identitetslösa villamattor och mera av unika livsmiljöer förankrade i kulturlandskap och i kulturhistoriska miljöer. Med andra ord: mera Orrefors i Orrefors och mera Agebo i Agebo!

Utveckling av de mindre tätorterna

Det finns några gemensamma frågor att arbeta vidare med i alla de mindre tätorterna i kommunen. En viktig fråga som framkommit på alla de möten kommunen har genomfört i samband med framtagandet av översiktsplanen är önskemål om bättre kommunikationer i form av bra vägar, kollektivtrafik, säkra gång- och cykelvägar, mobiltelefonitäckning samt möjlighet till bredband. Önskvärt vore också att infarterna till de olika tätorterna förskönas och görs mer välkomnande. Detta kan även leda till lägre hastighet vid genomfartsvägar. Utformningen av busshållplatser kan bli bättre när det gäller utseende och trafiksäkerhet. I de mindre tätorterna finns behov av vackert utformade offentliga rum och mötesplatser. En annan servicefråga är tillgången till återvinningsstationer vilka ska vara lättillgängliga, snygga och praktiskt utformade. På de orter där barnomsorg och skola finns är det viktigt att behålla eller öka antalet barnfamiljer i upptagningsområdet så att elevunderlaget finns kvar. I stort sett alla tätorter finns även önskemål om boende för äldre.

Landsbygden

Ett bra sätt att behålla och utveckla bosättning på landsbygden är att skapa fastigheter som förenar boendet med landsbygdens resurser. Här finns en attraktiv miljö för bland annat

friluftsliv, turism, upplevelser, kultur och naturvård. Fastigheter anpassade till dessa värden ger ytterligare underlag till att utveckla en levande och hållbar landsbygd. Ändringar av fastighetsstrukturen öppnar möjligheter för olika intressegrupper att verka, samverka och bo på landet

Lantmäteriet har givit ut en idébroschyr som visar hur man med hjälp av fastighetsreglering kan göra landsbygden mera levande och hållbar. I Nybro kommun finns flera vackra byar där tiden har stått stilla. Äldre bostadshus och ladugårdar står ibland tomma och till synes bortglömda. Ägarna är kanske bosatta på annan ort. Några av lantmäteriets nedanstående idéer skulle här kunna användas för att ge fler människor möjlighet att bo på landsbygden:

- Delar av tätortsnära jordbruksfastigheter med betesmark kan förädlas genom detaljplaneläggning. Nya bostadsfastigheter med hästhobbyinriktning kan bildas och dessa kan få tillgång till/del i häststall och rasthagar genom en gemensamhetsanläggning. De nya fastighetsägarna måste vara intresserade av hästar och de måste vara tydligt medvetna om områdets karaktär som hästby med närhet till hästar och stall. Stall, ridbanor och bostadshus placeras och utformas så att risken för sanitära problem med lukt och allergener blir små och att de inte medför risker för hälsa och hygien.
- Mindre jordbruksfastighet bebyggd med bostadshus och oanvänd ladugård kan kompletteras med nya tomter för hästinriktade fastigheter som får del i ladugård och betesmark. Äldre ladugårdsbyggnader på landet kan finnas kvar och ha en fortsatt funktion samtidigt som det möjliggör ett intressant boende med en värdefull hästhobbyverksamhet som ger ökad livskvalitet.
- Större jord- och skogsfastigheter kan inför försäljning delas upp i enheter som är mera attraktiva på marknaden.
- Nya bostadsfastigheter för fisketurism kan styckas av från jord- och skogsfastigheter i strandnära lägen.
- Jakt är av stor betydelse för landsbygdsutveckling. Bostadsfastigheter med jakträtt är ett starkt incitament att bosätta sig alternativt skaffa ett fritidsboende utanför tätortsregionerna.

Kapitlets indelning

I detta kapitel presenteras visioner för utvecklingen i de mindre tätorterna och på landsbygden. För att tydliggöra orternas olika roller i sitt sammanhang har vi delat upp kommunen i fyra geografiska delar.

- Norra kommundelen vid de stora sjöarna Allgunnen och Stora Hindsjön med tätorterna Alsterbro och Bäckebo utmed länsväg 125.
- Västra kommundelen, glasbruksstråket utmed riksväg 31.
- Södra kommundelen, en sjörik trakt med Örsjö tätort som designintensivt centrum.
- Östra kommundelen, den tätortsnära jordbruksbygden med öppna landskap och stort hästintresse kring S:t Sigfrid och Kristvallabrunn.